

הבהרה לגבי פרות בוגרות בתוכנית 'חי בריא'

1.0 רקע

בנוהלי 'חי בריא' לענף הבקר לבשר ישנה דרישה 4.1.4 הקובעת כי בעלי חיים הנכללים בתוכנית 'חי בריא' ונמכרים עם תו 'חי בריא' לא יזנו במזון המכיל חלבון מן החי, למעט חלב ומוצרי חלב.

בהמשך לדרישה 4.1.4 מופיע היתר לחריגה מדרישה זו בהקשר של הפרות (האימהות). החריגה מתירה בתקופות בהן המרעית הופכת לקמל לספק זבל עופות לפרות במרעה. זאת מכיוון שבתנאי האקלים בישראל, איכות המרעית הירודה בתקופה היבשה אינה מספקת את מלוא צרכיהן התזונתיים של הפרות, ולמגדלים אין בנמצא כיום פתרון יעיל וכלכלי היכול לספק חלופה הולמת לזבל עופות. למען הסר ספק, פרות שהוזנו בזבל עופות לא משווקות עם תו 'חי בריא'.

2.0 יוזמות של מגדלים להפסקת זבל עופות במרעה

בשנים האחרונות מספר מגדלים בתוכנית 'חי בריא' החלו ליישם ממשקי גידול הנמנעים ממתן זבל עופות לפרות במרעה לאורך כל ימות השנה, גם בתקופה היבשה. חלקם מספקים לפרות תוספת של ירק או גרעינים בתקופה זו להשלים את הצרכים התזונתיים של הפרות, וחלקם מיישמים ממשק גידול המנסה לעודד את צמיחת המרעית כך שתספק מענה הולם לצרכיהן התזונתיים של הפרות גם בתקופה היבשה.

נדגיש כי 'חי בריא' באה לקדם את בריאות ורווחת כל בעלי החיים במשק. אי מתן מענה הולם לצרכים התזונתיים של בעלי החיים (באופן שעשוי להתבטא במצב גופני ירוד, אחוזי התעברות נמוכים, עליה בהפלות, וכו') הינו בניגוד גמור לדרישות תו האיכות 'חי בריא'.

לפיכך כל משק בתוכנית 'חי בריא' המקבל החלטה להפסיק מתן זבל עופות לפרות במרעה בתקופה היבשה, צריך לוודא כי האלטרנטיבה שהוא מיישם עונה על מכלול צרכיהם התזונתיים של בעלי החיים ולבצע בדיקות ומעקב שוטף לבחינת מצב בריאות העדר על מנת להבטיח זאת.

3.0 פרות בוגרות עם תו איכות 'חי בריא'

כאמור בסעיף 1 לעיל, המניעה לשיווק הפרות הבוגרות עם תו 'חי בריא' נובעת מחשיפתן לתוספת תזונה של זבל עופות במרעה במהלך התקופה היבשה. מכאן, שאת הפרות שלא נחשפות לזבל עופות במרעה ניתן לשווק עם תו 'חי בריא', שכן מכלול הדרישות הקבועות בנוהלי 'חי בריא' מתקיימות עבורן.

שיווק הפרות הבוגרות עם תו 'חי בריא' עונה מחד על ביקוש מצד השוק, ומאידך מספק למגדלים תמריץ ליישום ממשק הנמנע משימוש בזבל עופות במרעה בכל ימות השנה.

על מנת להבטיח סטנדרט אחיד בהכנסת הפרות הבוגרות לתוכנית 'חי בריא', 'חי בריא' קובעת עבור משקים המאושרים בתוכנית 'חי בריא' פרק זמן מינימלי של 18 חודשים ללא חשיפה לזבל עופות כפרק הזמן המינימלי שצריך להתקיים על מנת שפרות בוגרות ישווקו עם תו 'חי בריא'.